

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite YM031:00/2014

Asia **Lausuntopyyntö luonnoksesta kansalliseksi pilaantuneiden maa-alueiden riskienhallintaohjelmaksi**

Ympäristöministeriö on pyytänyt Museovirastolta lausuntoa kansallisesta pilaantuneiden maa-alueiden riskienhallintaohjelmaa koskevasta luonnoksesta (8.6.2015). Museovirasto on perehtynyt asiaan ja toteaa sen johdosta seuraavaa.

Museovirastolla on viranomaisrooli pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamisessa muinaismuistolain (295/1963) kautta. Museovirastossa on käsitelty PIMA-kohteisiin liittyvää arkeologista kulttuuriperintöä alueidenkäytön suunnittelun ja ympäristölupamenettelyn kautta.

Pilaantuneet maa-alueet liittyvät eräissä tapauksissa kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin kohteisiin, kuten riskienhallintaohjelmassa mainittuihin teollisuus- ja saha-alueisiin. Näihin kohteisiin saattaa sisältyä arkeologista kulttuuriperintöä ja muinaismuistolain rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Riskienhallintaohjelmassa ei toistaiseksi ole huomioitu mahdollisuutta, että pilaantuneisiin maa-alueisiin saattaa sisältyä arkeologinen intressi. Muinaismuistolaki tai ylipäänsä arkeologinen kulttuuriperintö eivät sinänsä estä kohteiden pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamista. Se saattaa kuitenkin edellyttää pilaantuneiden maiden poiston aikaista arkeologista valvontaa ja esiin tulleiden arkeologisten kerrostumien dokumentointia. Tieto kohteisiin mahdollisesti sisältyvästä arkeologisesta intressistä voidaan lisätä esimerkiksi ohjelman liite 3:n (Taulukko kansallisesta pilaantuneiden maa-alueiden riskienhallintaohjelman (luonnos)vaikutusten arvioinnista) kohtaan 21, johon on jo kirjattu vaikutukset kulttuuriperintöön.

Yhtenä riskienhallintaohjelman päämääränä on käynnistää kansallinen tutkimus- ja kunnostusohjelma. Tässä ohjelmaan olisi hyvä sisällyttää arkeologisista intressikohteista ja pohtia näihin kohteisiin sisältyviä arkeologisten selvitysten tarpeita. Museovirasto esittää tutkittavaksi mahdollisuutta sen ylläpitämisen muinaisjäänösrekisterin (http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/read/asp/r_default.aspx) arkeologisia kohteita koskevien tietojen liittämistä Maaperän tietojärjestelmään (MATTI). Tällöin kunnostushankkeiden vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön tulisivat helpommin ennakoitaviksi ja samalla tuettaisiin suunnittelua ja päätöksentekoa.

Yli-intendentti

Ulla Salmela

Erikoistutkija

Veli-Pekka Suhonen

